

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Številka: 1-II-53/2-O-14/LS

Datum: 05. 02. 2014

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR
Langusova ulica 4

1535 LJUBLJANA

Tobačna ulica 5 1000 Ljubljana		
REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR LJUBLJANA		
PREJETO: 4		
Priloga:	12. 02. 2014	Vredn.:
Številka zadeve: 0141-21/2012/9		
Sig. znak: 00911294		

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice na zemljišču s parc. št. 1614/1, 1614/3, 1614/4 in 1606, vse k. o. Ter, občina Ljubno

Na osnovi vaše vloge št. 0141-21/2012/7 (00911294), z dne 27. 01. 2014, prejete dne 29. 01. 2014, izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – UPB2; v nadaljevanju ZON), naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za izkoriščanje tehničnega kamna – dolomita na pridobivalnem prostoru Ter 2, na zemljišču s parc. št. 1614/1, 1614/3, 1614/4 in 1606, vse k. o. Ter, občina Ljubno.

Predvidena doba podelitve koncesije je za obdobje 16 (šestnajst) let, z največjo predlagano letno proizvodnjo v raščenem stanju do 15.500 m³, skupno proizvodnjo v raščenem stanju pa do 248.000 m³. Površina predlaganega pridobivalnega prostora znaša 17.800 m², s predvidenim izkoriščanjem mineralne surovine do kote 602 m.

Vlogi ste priložili:

- Potrdilo o skladnosti namenske rabe zemljišča s prostorskimi akti občine, št.: 3506-0002/2011-4, z dne 11. 09. 2013, izdano s strani Občine Ljubno;
- Prikaz parcele 357-01/2010-11227, z dne 25. 01. 2010, ki ga je izdala GP Mozirje;
- Kartografski prikaz območja predvidenega pridobivalnega prostora Ter 2.

Za območje Občine Ljubno je Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Celje izdal »Naravovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Ljubno, dopolnitev 2000«, št. 01-III-207/3-O-03, avgust 2003.

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Predvideni pridobivalni prostor kamnoloma Ter 2, ki je opredeljen na zemljišču s parc. št. 1614/1, 1614/3, 1614/4 in 1606, vse k. o. Ter, občina Ljubno, na vzhodnem delu sega na območje naravne vrednote ter leži na območju, ki je zaradi karbonatnih kamnin opredeljeno za območje pričakovanih naravnih vrednot.

Ident. številka: 5510

NARAVNA VREDNOTA: Gračnica - vodotok

Zvrst: geomorfološka, hidrološka

Status: naravna vrednota lokalnega pomena

Kratka oznaka in ocena stanja:

Gračnica je levi pritok Savinje, z izviro na južni starani Golt pod Tirskimi pečmi.

Pod Tirskimi pečmi izvira več manjših potočkov, ki se kmalu združijo v Gračnico. Potok, ki ima hudourniški značaj, si je skoraj 4 km dolgo strugo vrezal proti jugu do Savinje. V soteski so številni slapiči. Velik del spodnjega toka spremlja cesta, ki predstavlja tudi največjo nevarnost ohranjanju lastnosti zaradi katerih je potok opredeljen za naravno vrednoto. Na zgornjem delu toka, kjer ima vodotok najbolj ohranjeno strugo, pa je že mogoče opaziti negativne posledice izkoriščanja mineralne surovine v kamnolomu Ter, ki se kažejo predvsem v odstranjevanju drevesne vegetacije ter nekontroliranem nasipavanju večje količine zemljine, po strmih pobočjih vse do vodotoka. Nadaljevanje nasipavanja zemljine po pobočju med kamnolomom in strugo Gračnice bi lahko povzročilo bistvene spremembe fizičnih, fizikalnih in vidnih lastnosti naravne vrednote.

OBMOČJE PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT: Območje karbonatnih kamnin

Kratka oznaka: Skrajni vzhodni del območja občine, t.j. območje Golt in Tirskih peči, je zgrajeno iz karbonatnih kamnin, kjer lahko pričakujemo odkritja novih podzemnih geomorfoloških tvorb (jame, brezna).

3 POSEBNI DEL

Za območje občine Ljubno je Zavod RS za varstvo narave, OE Celje, že izdelal naravovarstvene smernice za veljavne občinske prostorske akte, v katerih je v skladu z ZON podana vsebina za področje ohranjanja narave. Občina Ljubno je v veljavnem prostorskem planu ustrezno povzela naravovarstvene smernice glede izkoriščanja mineralne surovine v kamnolomu Ter – območje širitve.

3.1 Varstvo naravnih vrednot

3.1.1 Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti se posegi in dejavnosti:

- Na površinski geomorfološki in hidrološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

3.1.2 Podrobnejše varstvene usmeritve

3.1.2.1 Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Vibracije zaradi eksplozij ali iz drugih virov smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Pridobivanje in raziskovanje mineralnih surovin na naravni vrednoti je možno v takšnem obsegu in na način, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je tak del narave opredeljen za naravno vrednoto. Sanacija območij, na katerih so se pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se v čim večji možni meri ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Vzorce kamnin se jemlje na tak način, da se bistveno ne spremenijo fizične lastnosti naravne vrednote ter da se ne ogrozi stabilnosti naravne vrednote.
- Vegetacijo na naravni vrednoti se lahko odstrani v primeru, da se s tem omogoči dostop, izboljša vidnost ali prepreči vpliv rastlinstva na vrednoto.

3.1.2.2 Hidrološke naravne vrednote

- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka, oblika in dno struge vodotoka ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.
- Prod, pesek, mivka se z obrežja, prodišč, dna struge odvzema v količini in na način, da se ne spremenijo ali bistveno ne spremenijo funkcionalne in vidne lastnosti naravne vrednote.

3.2 Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru odkritju jame med posegom se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Najdbo mora najditelj prijaviti pristojnemu ministrstvu, hkrati pa jo mora zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

3.2.1 Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi deli z vidika odkrivanja in varstva podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

3.2.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave, ki pripravi usmeritve.

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe.

3.3 Konkretna varstvena usmeritve za varstvo naravne vrednote

- Varovalna ograja ter morebitne druge ovire okoli kamnoloma naj se izdelajo na način, da je živalim onemogočen prehod na območje kamnoloma in s tem padec v globino.
- Ograja in izdelane ovire naj se odstranijo po končani sanaciji kamnoloma. V primeru nadaljnjega obstoja nevarnosti padca v globino pa se delno le-te lahko ohrani, pri čemer naj se omogoči dnevna in sezonska migracija živali.
- Širitev kamnoloma naj poteka postopno, od zgornje na novo oblikovane etaže, navzdol. Temu ustrezno naj poteka odstranjevanje vegetacije in odpiranje humusa.
- Število etaž, višina in naklon etažne brežine ter širina etažne ravnine naj bo tolikšna, da bo končni naklon površja po zaključeni sanaciji kamnoloma zagotavljal stabilnost brežine in vegetacijskega sloja kot celote.
- Dostop do zgornje etaže se izvede po obstoječi poti na SV strani obravnavanega območja.
- Novo oblikovani prehodi bočnih brežin v okoliški teren naj bodo mehkih oblik.
- Prostor za začasno deponiranje odkopanega humusa in jalovine se izvaja le na območju kamnoloma ter naj bo ustrezno ograjen, da bo onemogočeno razsipavanje materiala po strmem pobočju in v strugo Gračnice.
- Ker obstoječe nasutje odpadne zemljine iz kamnoloma na strmem pobočju med kamnolomom in vodotokom ni ustrezno varovano in utrjeno, le to predstavlja grožnjo, da bo visoka voda ali obilne padavine povzročilo zdrs večje količine zemljine v vodotok, zato naj se le – to prepreči z izvedbo ustreznih ukrepov (odstranitev materiala, utrjevanje, ureditev odvodnjavanja in zasajevanje pobočja...).
- V brežino vodotoka Gračnice, naj se ne posega.
- Miniranje in ostala dela v kamnolomu naj se izvaja na način, da se povzročajo čim manjši tresljaji oz. vibracije v okolici.
- Na območju kamnoloma naj se ne postavlja trajnih, niti začasnih objektov.
- Na območju kamnoloma naj se ne odlaga ali skladišči tekočih in trdih odpadkov.
- Z ustrezno urejenim odvodnjavanjem naj se prepreči erozijo pobočja kamnoloma.
- Meteorne vode iz kamnoloma naj se zbirajo v usedalniku in se nato kontrolirano odvedejo v bližnji potok.
- Kamnoloma se v nočnih urah ne osvetljuje.
- Površje po sanaciji kamnoloma se čim bolj prilagodi reliefu sosednjega pobočja ter se prekrije z zemljo, ozeleni in zasadi z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Tujerodnih rastlinskih vrst naj se ne vnaša.

4 OPREDELITEV DO POSEGA

Do sedaj so le posegi za ureditev lokalne ceste na krajših odsekih struge Gračnice povzročili spremembo lastnosti zaradi katerih je opredeljena za naravno vrednoto. Nove negativne posledice za vodotok pa predstavlja morebitna neustrezno sanirana obstoječa in morebitna nova lokacija deponije humusa in odpadnega materiala na vzhodni strani obravnavanega območja, oziroma na strmem desnem pobočju vodotoka Gračnica. Ker tovrstna dejavnost v prostoru predstavlja grob poseg v naravo, naj se podeli rudarska pravica ob upoštevanju zgoraj navedenih varstvenih usmeritev.

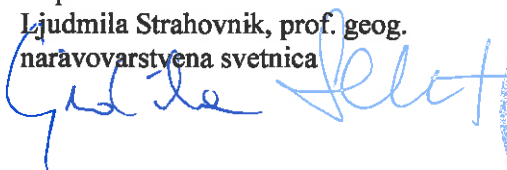
Besedilo rudarskega projekta naj smiselno povzame konkretne usmeritve za naravno vrednoto in priporočila za ravnanje ob odkritju jame ali brezna na območju pričakovanih naravnih vrednot.

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Celje (tel.: 03/ 42 60 340).

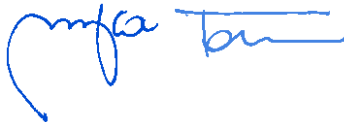
Lep pozdrav!

Pripravili:

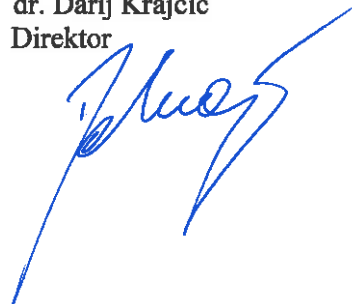
Ljudmila Strahovnik, prof. geog.
naravovarstvena svetnica

Vodja Območne enote Celje:
Mojca Tomažič, univ. dipl. geog.
visoka naravovarstvena svetnica

dr. Darij Krajčič
Direktor

Poslati: naslov, arhiv.

